

De Speulkoel in Anloo

‘Mout’n wie de Speulkoel nait es opknapp’n en der leuke ding’n down?’ Met een zekere regelmaat valt deze hartenkreet om de zoveel jaar in Anloo te horen. Bij een groot aantal oudere inwoners leeft de romantische herinnering aan dit in 1936 aangelegde openlucht-theatertje zeer sterk. Een aantal malen heeft deze verzuchting wel tot plannen geleid, soms zelfs zeer concreet (in 2009 een restauratieplan in opdracht van de BOKD), maar tot uitvoering is het nooit gekomen.

De Speulkoel, niet een kuil om te spelen, maar om er stukken op te voeren: toneel te spelen, werd aangelegd onder leiding van de toenmalige dominee in Anloo, M.A. Beek, en bestond uit een als amfitheater vormgegeven ruimte, met aan de westzijde een enigszins verhoogde toneelvloer en aan de andere kant in halfronde vorm aangelegde

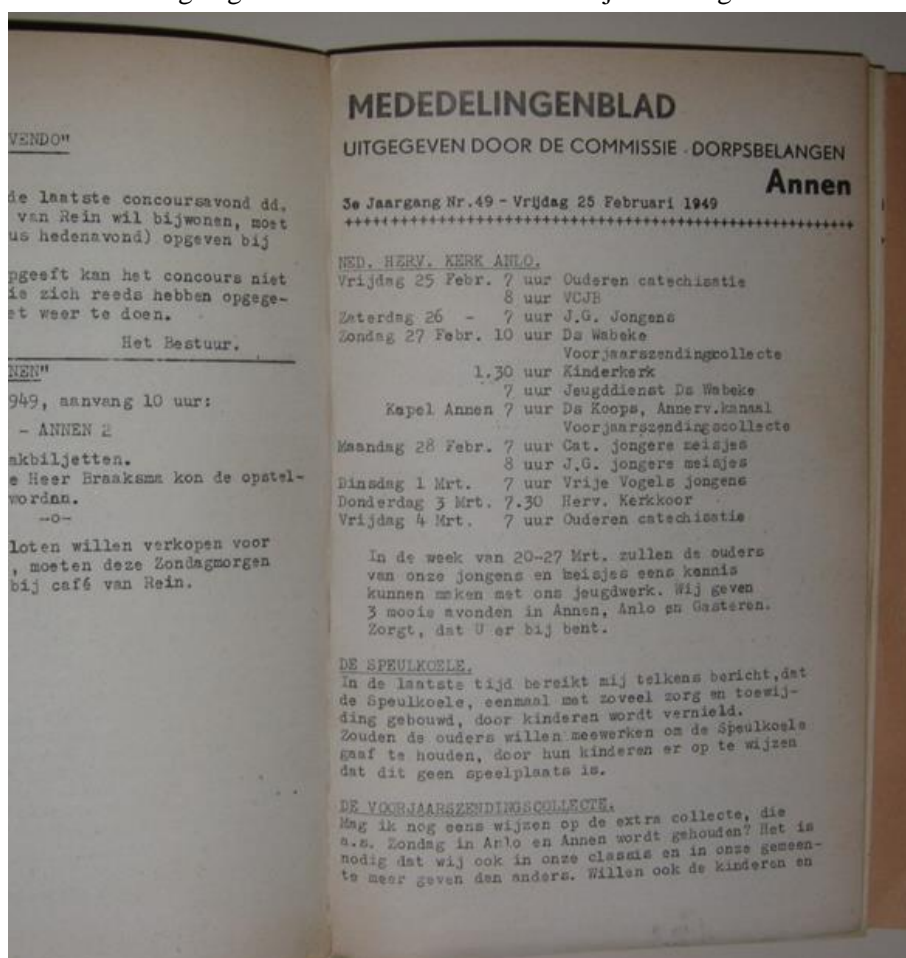
zitbanken gemaakt van de uitgestoken zoden. In de kranten van die tijd zijn verslagen te vinden van bijeenkomsten met lezingen, uitvoeringen van lekenspelen en optredens van kerkkoren.

In de loop van de jaren vijftig van de vorige eeuw liep de belangstelling voor, vooral het jongeren verenigingsleven, sterk terug. Als gevolg daarvan raakte de Speulkoel langzamerhand in onbruik voor het eigenlijke doel en werd meer en meer gebruikt als “hangplek” voor jongeren. Bovendien leende het terrein door de hoogteverschillen zich ook ideaal voor gebruik als crossterrein.

Voor een deel is de Speulkoel langzamerhand dichtgegroeid met allerlei opslag: de natuur heeft zijn loop hernomen, behalve op de door

crossfietsers veel gebruikte paadjes.

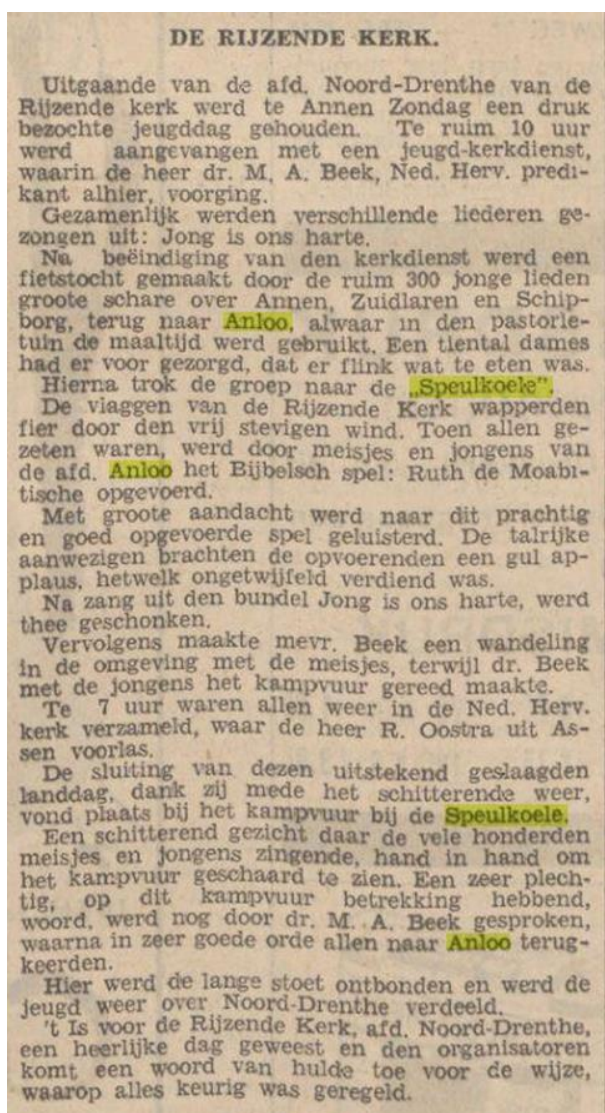
Uit de Werdegang van de Speulkoel blijkt dat het bedenken en realiseren van een openlucht-theater niet de grootste uitdaging is. Een aantal bevlogen vrijwilligers met een hoeveelheid vrije tijd, een goed plan en de benodigde fantasie zijn voldoende om zo’n faciliteit -letterlijk- uit de grond te

Figuur 1. De Speulkoel in mededelingenblad Annen, 1949.

Figuur 2. Nieuwsblad van het Noorden, 3 juli 1952.

Figuur 3. Nieuwsblad van het Noorden, 22 september 1936.

stampen. De crux is gelegen in het *gebruik* van het openluchttheater, dat op enige afstand van het dorp in het bos ligt. Als er geen emplot voor is dan blijft het noodzakelijke onderhoud uit en nodigt de omgeving uit tot ongewenst gebruik en daardoor verloedert het geheel. Het alleen weer opknappen van de Speulkoel voorkomt deze gang van zaken niet, maar er moet ook een zinvolle, door de gemeenschap gedragen invulling van een dergelijk openluchttheater worden gecreëerd.

Daarom is in het begin van 2016 de Stichting Rondom Magnus opgericht met als doelstelling het organiseren van culturele activiteiten, zoals muziek, dans, theater, toneel, kleinkunst en dergelijke, in en om Anloo ('Rondom Magnus').

Het eerste evenement dat de Stichting Rondom Magnus organiseert onder de naam: 'Speul'n in Kerk, Kroeg, Koel' vindt plaats op zondagmiddag 8 mei. Een uitstekende gelegenheid om Moederdag klank en kleur te geven. Met flyers, posters en persberichten wordt hierop geattendeerd. Als alles naar wens verloopt is dit eerste Speulkoel-evenement sinds lange tijd het begin van een nieuwe lange reeks.

Albert Hovius